

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 19 • Perjantaina 8. lokakuuta 2010

61. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Aiemmin vuonna 2007 kiinnitetty laatta oli paikallaan ja kunnioittaa isoisän isän hautapaikkaa. Kuva Ulla Huittinen

Muistolaatta suvun kotitalon perustukseen Kurkijoen Mikrilään

Teimme vuonna 2007 Huittisten suvun matkan Kurkijoelle ja veimme Kurkijoen vanhan hautausmaan kiviaitaan muistolaatan. Laatta on isoisän isän Erik Kaapronpojan muistolle ja halusimme muistaa sukumme jo kauan sitten kuollutta esivanhempaa. Hautapaikkansa, jo kauan sitten kadonnut, on tällä hautausmaalla. Hieman epäuskoisina laatan säilymisestä kiinnitimme sen suojaisasti hautausmaan aitaan, hieman syrjään, jyrkävään kiveen.

Samalla matkalla tätini Kaarina Vanhala (s. Huittinen) tokaisi, että laitamme laatan myös Huittisten kotitalon kivijalkaan Raholan mäelle, muistoksi siitä, että sukumme asui paikalla. Silloin 2007 syntyi päätös tulla uudelleen ja toteuttaa muistolaatan kiinnitys. Tänä lämpöisenä kesänä 2010 toteutimme tuon aikeen.

Miksi laatta ja sen kiinnitys?

Haluaako ihminen jättää

jäljen, merkin siitä, että oli täällä. Tällainen tapa on muun muassa lippu valloitetun vuoren huipulle niitä varten, jotka tulevat jäljessäsi. Toivon tietysti, että nuoremmat sukupolvet käyvät katsomassa isovanhempien kotimäkeä.

Minulle tietoisuus ja muisto siitä, että isoäitini ja isoisäni, äitini, tätini ja enoni asuivat ja elivät tuolla vanhalla paikalla, on voimakkaampi nyt kuin aiemmin. Paikkaan sitoo meitä uusi side jätettyämme sinne tuon laatan.

Olen itse jo hieman vartuneempi ”nuori”, sotavuosisikymmenen viimeiseltä vuodelta. Äitini tapasi kertoa paljon tarinoita Kurkijoelta ja Huittisten perheen elosta ja olost Mikrilässä. Hän oli myös Kurkijokelaisen tilaaja, joten sain melkoisesti virikkeitä karjalaisuudesta. Kun ajattelen tänään, kuinka lähellä olivat nuo tapahtumat silloin viisikymmenluvulla, vain reilun kymmenen vuoden takaisia, olen havahtunut vasta huomaamaan, kuinka läheisistä ajoista hän silloin puhui. Ne olivat silloin äidilleni Heljä Lahtelalle (s. Huittinen) eilisen asioita ja tuntuivat pienestä pojasta jollain tavalla niin todellisilta. Nämä muistot äidistäni ja hänen kertomuksensa vievät yhä minut käymään Kurkijoella.

Kurkijoen matka virittää menneisyyteen

Teimme siis matkan syvimmän kesän aikaan heinäkuun puolivälissä. Meitä oli mat-

kalla Hilja ja Kaapro Huittisen lapsia ja lapsenlapsia puolisoineen yhteensä vielä kuusi. Olimme yrittäneet suurempaa seuruetta aiempien matkojen tapaan, mutta muutamat jäivät kotiin ja seurasivat matkan edistymistä sieltä. Matkan itseoi-keutettuna senioreina olivat Tapani ja Kaija Huittinen, matkaseurueeseen muuten kuuluivat Ulla ja Jukka Huittinen, Päivi Lahtela ja allekirjoittanut. Oivallisena navigaattorina ja kyydinantajana toimi Paavo Porkka. Majoitusta olimme varanneet Käkisalimesta, joten pikkubussia tarvittiin.

Matka sujui erinomaisesti, lämmintä riitti, juttu luisti ja saimme vaihtaa kuulumiset kaikkien kanssa. Tapani kertoi uusia tapauksia suvun historiasta, uusia ainakin minulle, ehkä muille vanhoja.

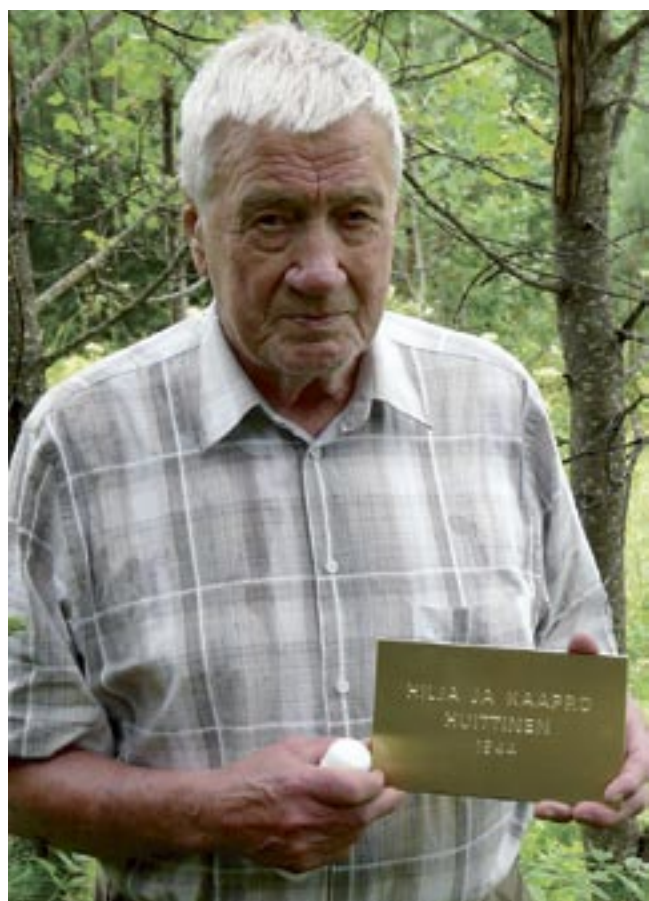
Jollain tavalla Karjalan matkalle virittyäytään menneisyyteen ja kuulumiset ja tarinat noilta ajoilta ovatkin aidossa ympäristössään.

Ennen laatan kiinnitystä kävimme tarkastamassa hautausmaan aitaan 2007 kiinnitetyn laatan tilan ja kunnon. Se oli säilynyt paikallaan erittäin hyvin, kuten kuvasta näkyy. Uuden laatan kiinnitys Huittisten talon kivijalkaan oli edessä. Oli juuri satanut noin tunnin ajan ja kaikki oli märkää, mutta ei hätää, varusteet olivat mukana. Kävelymatkalla entiselle talon paikalle meihin iski parvi paarmoja ja hyttysiä, ihan kuin paheksuen. Jouduimme kiinnittämään laatan nopeasti ja melkein pakenemaan paikalta. Kaikille jäi kuitenkin hyvä muisto ja mieli, kun tehtävä oli suoritettu.

Matkan jatkuessa puhuimme paljon myös siitä, miten saada vielä meitäkin nuorempia mukaan. Ainakin muutamat ovat kiinnostuneita juuristaan ja uskonkin, että vielä kukaties matkataan noille maille.

Onko niin, että silloin kun vain kirjat kertovat, millaista oli elämä Karjalassa, ketkä siellä elivät, mitä he siellä tekivät, voivat joskus Hilja ja Kaapro Huittisen jälkeläiset käydä katsomassa näitä paikkoja ja ovatko laatat vielä paikoillaan. Ne ovat minulle lisäside Kurkijoelle, ja toivon, että ne voisivat olla sitä myös nuoremmille.

Esa Lahtela
Helsinki

Enoni Tapani Huittinen ja laatta isovanhempien kotitalon kivijalkaan. Kuva Ulla Huittinen

Tässä lehdessä mm.

Karjalan Kuvalehti ei keskity pelkästään Karjalan palautus-kysymykseens. 4

Useimmat etsivät juuriaan – minä etsin elämyksiäs. 7

Rajajoukkojen veteraanit kokoontuivat Immolassa s. 11

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14, paitsi suljettuna perjantaina 15.10. säätiöpäivien vuoksi.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 22.10., 5.11., 19.11., 3.12.

KURKIJOKELAIS-SEMINAARI

Lauantaina 16.10.2010 alkaen
klo 13.00 Forum Marinumissa,
Linnankatu 72, Turku

Ohjelmassa:

Lääkäri ja evl.evp. Jouko Kurri:

Lyhyt museon esittely ja Kurrin kokoaman perämoottorikokoelman esittely

Kurkijoki-Seura ry tarjoaa kahvit
seminaaritilassa

Kotiseutuneuvos Eino Vepsä:

Kurkijokelaisten sijoittuminen ja sopeutuminen Loimaan seudulle

Arkeologi Ville Laakso:

Kurkijoen arkeologiasta

Professori Tapio Nikkari:

Valokuvamontaasi Kurkijoki-Säätiön, Kurkijoki-Seuran, Kurkijokelaisen ja muiden yhteisöjen hallinnassa olevista kuvista

Kamarineuvos Kari Rahiala:

Keskustelun juonto

Seminaari on kaikille avoin ja maksuton, pyydämme kuitenkin ilmoittautumaan saadaksemme oikean henkilömäärän kahvitilasta varten. Museon sisäpihalla on runsaasti parkkitilaa henkilöautoilla tuleville. Tarvittaessa järjestämme bussikuljetuksen Helsingistä tuleville, jollei halukkaat mahdu henkilöautoihin. Ennen seminaarin alkua on mahdollisuus omakustanteiseen lounaaseen paikallisessa ravintola Daphnessa.

Ilmoittautumiset viimeistään 10.10.2010 mennessä Riitta Sainiolle 040-5447582 tai Sakari Karsilalle 0400-210208.

Kurkijoki-Seura ry

8.10.2010

Rajoilla

Tämäkin lehti sisältää runsaasti kirjoituksia kesän matkoilta. Kaikki tiedämme, millaista on rajanylitys Suomen-Venäjän rajalla. Leveät rajavyöhykkeet rajoittavat liikkumista puolin ja toisin. Valokuvaus on kielletty lähellä rajalinjaa.

Menneenä kesänä matkailin toisenlaisella rajalla. Kiertelimme Norjan-Venäjän rajaa Norjan puolella. Minkäänlaista rajavyöhykettä ei ollut näkyvissä. Lähdimme Kirkkoniemestä etelään Övre Passvikin kansallispuistoon, joka sijaitsee Inarijärven itäpuolella. Raja kulki useimmiten pitkin Passvik-jokea, joka meille on tutumpi Paatsjokena. Joki leveni välillä kapeiksi järviksi. Norjalaiset rakensivat kesämökkejään rannalle, Venäjän puoleisella rannalla ei näkynyt asutusta. Paikoin Nikelin kaivosten piiput pilkkottivat tunturien ja metsien välistä.

Yllättävintä oli se, että paikallinen matkailuyrittäjä markkinoi jokiretkiä, jossa pistäydytään Venäjän

puolella. Mitähän sekin tarkoitti? Sitäkö, että mutkit-televassa joessa rajalinja on kuin veteen piirretty ja välillä keulapärskeet ovatkin ”naapurin” vettä.

Matkalla Grense-Jakobselviin, rajalinja kulki paikoin viisi metriä leveässä Jakob-joessa. Siellä ohjeistettiin, että rajalinjaa ei saanut ylittää, toisella puolella rajaa olevien henkilöiden kanssa ei saa keskustella. Paikalliset saivat kalastaakin joessa. Valokuvauskin oli sallittua, kun ei käyttänyt yli 200 mm:n objektiivia. Kummankin puolen rajapyykit näkyivät auton ikkunoista, ne olivatkin suosittuja kuvauskohteita.

Ei epäilystäkään, etteikö raja olisi kaikesta näennäisestä huolettomuudesta tarkasti vartioitu. Sotilaat tai rajavartijat ajelivat maastoajoneuvoillaan teitä pitkin ja vilkuttivat iloisesti meille turisteille, jotka ihmettelimme eri maiden erilaisia käytäntöjä.

Helena Sulavuori

Lyyli Tirrille

28.8.2010 HelaHovissa

Sama maa, sama taivas on täällä,
vaikka muistot ne lapsuuteen vie!
Ei jää unhoon nuo kotikunnaat rakkaat,
ne kätämme pohjaan sydämen.
Kodin liesi soi lämpönsä meille.
Myöskin turvaa ja rauhaa se loi.
Eivät unhoitu lapsuuden ajat,
ne vieläkin tunnelmaa tuo.

Jospa sinne mä viel käydä voisin
luokse tuttujen tanhuvien!
Siellä kasvun ja vaurauden soisin
nähdä silmissäin työn tuloksen.
Esivanhempain jälkiä astuin
esimerkkiään seuraten vaan.
Mutta muistoissain eloni siellä
se on unelmaa menneestä vain.

Nyt myös virratkoon rakkaimmat
muistot,
tuokoot tunnelmaa sydämihin.
Ne on voimana elomme tiellä,
juuret meillä on Karjalassa.
Tämä juhla sulle voimia tuokoon,
hyvät eväät kun matkaasi sait
sieltä Kurkijoen kunnailta silloin,
kun synnyit. Siitä sata vuotta on!
Virkeyttä ja voimia me sulle
yhä edelleen toivotamme.
Paljon tietoa, muistoja antaa
sinä matkasi varrelta voit.

San. Toini Ahonen
Sävel: ”Kodin kynttilät”

Kyrön Seudun Karjalaiset ry

NIMIPÄIVÄT

Lokakuu

8 Pe Hilja
9 La Ilona
10 Su Aleksis Kiven päivä, suomalaisen kirjallisuuden päivä, Aleksis, Aleksis
11 Ma Otso, Ohto
12 Ti Aarre, Aarto
13 Ke Taina, Tanja, Taija
14 To Elsa, Else, Elsi
15 Pe Helvi, Heta
16 La Sirkka, Sirkku
17 Su Saana, Saini
18 Ma Satu, Säte, Luukas
19 Ti Uljas
20 Ke Kauno, Kasper, Jasper, Jesper
21 To Ursula

Merkkipäiviä

Marjatta Ekman
täytti 14.9.2010
90 vuotta.

Hänen kotinsa oli
Elisenvaaran Keskikylässä.
Myöhästyneet onnittelut
sukulaiset ja ystävät

Kokouksia

Loimaan Seudun Karjalaseura ry
SYYSKOKOUS
pidetään tiistaina 26.10.2010 klo 18.30. Maija ja Aimo Levonpäällä, Karpalokuja 8, Loimaa.
Esillä sääntöjen määräämät asiat.
Tervetuloa Hallitus

Hartaus sunnuntaille
10.10.2010
20. sunnuntai helluntaista

Vallan- kahvassa!

Itsekkyys luo varjon ihmiselämään. Sen synkkä valta on kylmää ja laskelmoivaa. Se rajaa ja sulkee ulkopuolelle. Aikamme valtataistelua ei käydä ainoastaan yhteiskunnan päättävillä tahoilla. Liian usein taistelu on todellisuutta monessa kodissa ja monella työpaikalla.

Myös epäterve uskonnollisuus voi olla mitä julmin vallankäytön väline, joka poikii sisimpään parantumattomalta tuntuvia haavoja. Ihmisen vallankäytöllä on tuhoisat seuraukset: se tunnelee niin vallankäyttäjän kuin kohteenkin. Heikoimmat joutuvat aina kärsijän osaan.

Sunnuntain teksti kertoo toisenlaisesta vallasta. Tämä valta on valjastettu parantamaan ja palvelemaan. Se ei murskaa alleen, vaan avaa toivon ja luottamuksen näköaloja.

Ihmisen Pojan valta on anteeksiantamuksen valtaa, joka ei alista vaan vapauttaa. Se ei ole kiinni yleisessä mielipideilmas-tossa ja sen vaihteluissa. Se on rakkauden valtaa, joka näkee mahdollisuuksia sielläkin, missä ihminen on jo luovuttanut.

Ihmiset tukkivat tien halvaantuneelta mieheltä. He eivät kokenee tarpeelliseksi tehdä tietä avun tarvitsijalle. Mutta tuolla miehellä oli tosi ystäviä, jotka eivät luovuttaneet. Heidän päämääränään oli saattaa avun tarvitsija avun antajan luokse. He olivat sisäistäneet diakoniatyön merkityksen. Lähimmäistä ei jätetä yksin, vaikka esteitäkin olisi purettavana. (Mark. 2:1-12)

Aikamme kaipaa tällaista vallasta ja sen tavoittelusta riisuttua uskoa: niitä kantajia ja esteiden purkajia, jotka eivät pidä meteliä itsestään ja tekemisistään, mutta joiden pyhänä kutsumuksena on kantaa elämän eri tavalla halvaamia ja haavoittamia ihmisiä Jeesuksen luo.

Tähän tehtävään meitäkin kutsutaan. Toisille se merkitsee esirukouksen ”kantoliinon” käyttöä, toiset se taas laittaa kutsumaan muita sanan kuuloon. Joillekin se merkitsee liikkeelle lähtemistä, toisille taas avun tarvitsijaksi suostumista. Mikä erinomainen palvelutehtävä tässä vallantavoittelun leimaamassa maailmassa!

Jouni Lehikoinen

Jouni Lehikoinen on Turun
Mikaelinseurakunnan kirkkoherra.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Kuka on ikäpuhemies?
2. Millä nimellä tunnetaan YK:n lastenavunrahas-to?
3. Milloin syntyy kuunpi-mennys?
4. Kenen kynästä on läh-toisin Jari Sillanpään laulama Satulinna?
5. Missä kesäolympialai-sissa Neuvostoliitto ja Kiina olivat mukana ensimmäistä kertaa?
6. Minkä maan ylimpänä uskonnollisena johtaja-na on toiminut Ali Kha-menei?
7. Minä vuonna Arja Ko-riseva valittiin tangoku-ningattareksi?
8. Missä Suomen ääripis-teessä sijaitsee Tulli-niemi?
9. Mitä ihmisessä ovat ojentajat ja koukistajat?
10. Mitä on kautsu?

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

8.10. Ps. 119:1 Onnellisia ovat ne, joiden vaellus on nuhteetonta, ne, jotka seuraavat Herran lakia.

9.10. 1 Kor. 1:8 Jumala on vahvistava teitä loppuun saakka, niin ettei teissä ole moitteen sijaa Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemisen päivänä.

10.10. 20. sunnuntai helluntaista Mark. 2:5 Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: ”Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi.” Virsi 289:2 Jos en voi suoraan Isän syliin juosta ja uskon varmuudesta riemuita, saan ahdistuksen yössä sinuun luottaa ja ääneen huutaa: Herra, armahda!

11.10. Ps. 102:13 Sinä, Herra, hallitsit ikuisesti, sinun nimesi kaikuu polvesta polveen.

12.10. 1 Moos. 15:6 Abram uskoi Herran lupaukseen, ja Herra katsoi hänet vanhurskaaksi.

13.10. Room. 4:18 Abraham toivoi, vaikka toivoo ei ollut, ja niin hän uskoi tulevansa monien kansojen kantaisäksi näiden sanojen mukaisesti: ”Näin suuri on oleva sinun jälkeläistesi luku.”

14.10. Ps. 118:16 Herran käsi on meidän yllämme. Herran käsi on voimallinen!

15.10. Ps. 78:4 Me kerromme tulevillekin polville Herran voimasta, Herran teoista, ih-

meistä, joita hän on tehnyt.

16.10. Room. 4:24 Jumala on katsova vanhurskaiksi meidätkin, kun uskomme häneen, joka on herättänyt kuolleista Herramme Jeesuksen.

17.10. 21. sunnuntai helluntaista Matt. 22:1-3 Jeesus sanoi: ”Taivasten valtakuntaa voi verrata kuninkaaseen, joka valmisti häät pojalleen. Hän lähetti palvelijoitaan kutsumaan häävieraita, mutta kutsunsaaneet eivät tahtoneet tulla.” Virsi 426:1 Menkää maitten ääriin asti! näin on käsky Kuninkaan. Joukkoaan hän itse johtaa taisteluunsa voittoisaan. Kerran vapahdettu maa kunnioittaa Karitsaa.

18.10. Ps. 67:8 Siunatkoon Jumala meitä, ja palvelkoot häntä kaikki maan ääret.

19.10. Jer. 1:4-5 - Jo ennen kuin sinut äidinkohdussa muovasin, minä valitsin sinut. Jo ennen kuin sinä synnyit maailmaan, minä pyhitin sinut omakseni ja määräsin sinut kansojen profeetaksi.

20.10. 2 Tim. 4:3 Tulee aika, jolloin ihmiset eivät siedä kuulla tervettä oppia vaan haalivat itselleen halunsa mukaisia opettajia kuullakseen sitä mitä kulloinkin mieli tekee.

21.10. Ps. 67:3 Silloin koko maa oppii tuntemaan sinun tiesi, Jumala, ja kaikki kansat saavat tietää, että sinä autat.

Muistatko Artturi Hämäläisen?

Viime sotien jälkeen Kurikkaan sijoittui siirtoväkeä mm Kurkijoelta, mukana myös **Artturi Hämäläinen**. Hän oli syntynyt Kurkijoen Elisenvaarassa 26.9.1886 ja kuoli perheettömänä Kurikassa 82-vuotiaana 24.1.1969 Kurikassa. Hänen isänsä oli Juho Hämäläinen ja äitinsä Anna Hämäläinen, s Kylliäinen. Artturilla oli nuorempi sisar, 1889 syntynyt Ida Maria.

Artturi Hämäläinen asettui asumaan Syväojanky-läntien varressa Pitkämönluoman törmällä olevaan Hietikon vanhaan karja- tai luhtamajaan. Kylillä häntä kutsuttiin Hämäläisen Artturiksi tai Hämäläisen äijäksi. Hän oli toiminut Elisenvaarassa ilmeisesti metsätyönjohtajana. Hän oli siellä jo sikäli tunnettu, että hänestä on kuva vuodelta 1938 Kurkijoen kuvatiedostossa netissä.

Artturi Hämäläinen oli Kurikassakin tunnettu persoona. Hän liikkui aika ajoin asioillaan kirkonkylällä. Tällöin hän istuskeli silloisessa Kotipirtti-kahvilassa ja

poltti tupakkaa. Hänellä oli kesät talvet huopalapikkaat jalassaan ja aina kirkolla liikkeessa reppu selässään. Hänen asuinmökkkinsä oli hyvin huonokuntoinen, seinät ohuet ja erään muistelijan mukaan siellä oli maalattia. Tulisija oli alkeellinen sekini, mutta sen rautalevyllä hän ruokansa valmisti. Hän kuitenkin kieltäytyi paikallisen palvelujärjestön tarjoamasta remontista. Myöhemmin hän vastusti jyrkästi vanhainkotiin siirtymistä.

Hänellä oli viereisen Pitkämönluomaan laskevan ojaanteen penkassa pieni korsusauna, jonne joskus kurkistinkin. Saunavieraina hänellä oli usein koulun opettaja Honkola, jonka nähtiin saunareissulle ajelevan koivuhalko pyörän takana. Myös valokuvaaja Kari Kapasen vieraili mökillä usein, olivathan he Karjalasta lähikylästä lähtöisin. Kapasen ottamia valokuvia onkin tallessa kymmenkunta, yksi edustava kuva vuoden 1964 Kurikka-teoksessa. Hänestä oli myös maakuntalehdessä 1964 mainio juttu otsikolla

”Tykkään assuu yksin”.

Kylän pojat kulkivat hänen pihansa läpi mennessään ongelle Pitkämönluomalle, mistä Hämäläinen ei pitänyt. Hän oli tällöin kuulemma ollut ärtynyt vaikka muutoin oli leppoisa mies. Pientä ansiota hän sai korjaamalla polkupyöriä. Erkki Hietikko muistaa, että hänen setänsä Yrjö Hietikko jopa osti polkupyörän romuja vain saadakseen työtä Hämäläiselle. Näissä merkeissä muistan samoin jonkin kerran hänen luonaan 50-luvun alussa käyneeni.

Pitkään, vuosia on minulla ollut vireillä paikallislehden juttu Artturi Hämäläisestä.

Kysymykseni on, onko lukijoilla vielä tietoja tai ja muistikuvia hänestä? Tällä täydentäisin tarinaa.

Yhteydenottoja odottaen
Juhani Keski-Säntti

Taapelikatun 10 A 10
15140 Lahti
Puh: 050 5055017
E-mail: juhani.keski-santti.phnet.fi

Satu-runo

Satu on pieni tyttönen,
ei ees kouluikäinen.
Kotipaikka Saviseutu
tasainen.
Mummo ja ukko tulivat
Kurkijoelta
vaan isä ja äiti syntyi
Loimijoella.
Satu meinaa, että joki
kuin joki,
mutta kurkia saisi olla
täälläkin toki.
Isä näki kurkia Aurassa
kerran,
olttiin siellä, kun kävi
siellä maaherra.

Rakel Toivanen

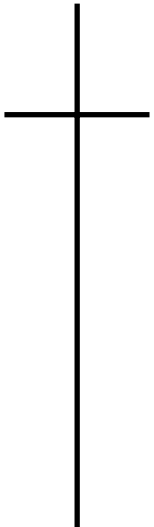

Satu-runo

Mummo sanoo mie ja
sie, mie olen se sie.
Mummo itse on se mie
ja ukkokin on joskus sie.
Tai mie!

Rakel Toivanen

Kuolleita

Rakkaamme

Kerttu LÄTTI

o.s. Keitola
* 13.5.1919 Kurkijoki
† 15.9.2010 Alastaro

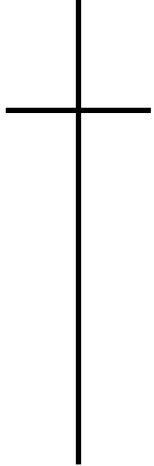
Lämmöllä muistaen
Pentti ja Elisa
Hannele, Rainer, Eero ja Lauri
Elsi
Hilkka ja Pekka
Sukulaiset ja ystävät

Olit tullut pieneksi niin,
sinut puimme valkovaatteisiin
ja kannoimme kuin höyhenen
kirkkomaalle nukkumaan.
Sinulle lausumme kauneimman kiitoksen,
sä otathan vastahan sen.

Kera syksyn lehtien,
lähdit Mamma kultainen.

Eero ja Lauri

Siunaus toimitettu 2.10.2010 läheisten ja ystävien läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

Rakas täitimme

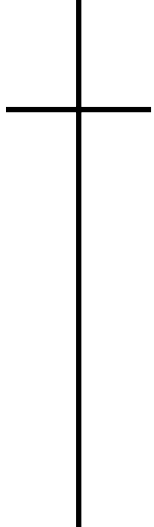
Hilja Katariina JUSSILAINEN

os. Kormano
s. 19.10.1917
sai kutsun taivaan kotiin 07.09.2010

Enkeli vierelläs hiljaa kulki,
tarttui käteen ja silmät sulki.
Sylsiinsä kietoi siivillään,
kuiskasi – lähdetään.

Syvästi kaivaten
Hiljan sisarusten lapset perheineen,
sukulaiset,
ystävät

Siunaus toimitettu 25.9.2010 läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos myös Vanhainkodin ja Loimikodin henkilökunnalle hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

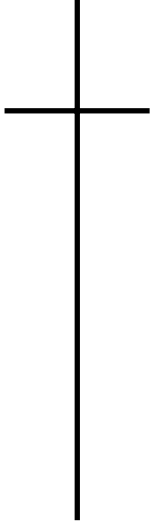
Anna Sanelma JANTUNEN

* 2.12.1930 Kurkijoki, Haapavaara
† 24.9.2010 Nastola

Käyt enkeli vierelläs
taivaan rantaa,
on kulkusi kevyttä,
jalkasi kantaa.
Et kipua tunne
taivaan tiellä,
on monet rakkaat
vastassa siellä.

Siskoa ja tatiä rakkaudella muistaen
**Eino
Kaarina ja Erkki
sisarusten lapset perheineen**

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että siunaus toimitetaan 16.10.2010 klo 12.30 Nastolan siunauskappelissa, jonka jälkeen muistotilaisuus Nastolan seurakuntakodin Saulin salissa.

Rakas äitini

Tyyne Annikki MAUNU

o.s. Kempainen

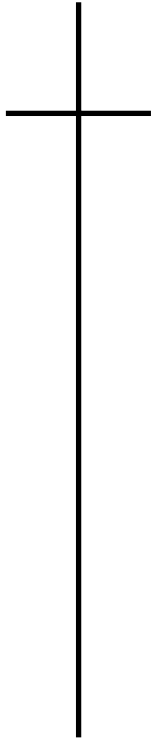
* 6.7.1923 Kurkijoella
† 3.9.2010 kotona Espoossa

Taas valo viiltää taivaanrantaa,
se päivän yöstä erottaa.
On tullut aika pois hänet antaa,
jota niin paljon rakastaa.
Sen järjellä me ymmärrämme,
kun toinen lähtee, toinen jää.
Vain pieni lapsi sisällämme,
ei sitä tahdo käsittää.

Kulje kanssa enkelin

Eija

Siunattu lähipiirin läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Meille niin rakas äiti ja mamma

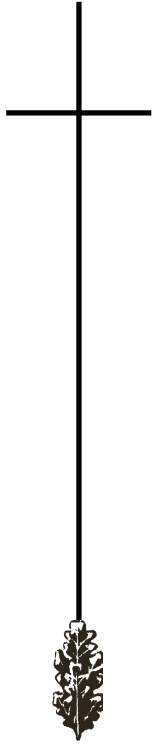
Salme Annikki SYVÄNEN

o.s. Nurminen
* 26.9.1928
† 25.9.2010

Lähti lentoon enkeli taivaan,
tuli huokse väsyneen sairaan,
kosketti hiljaa posken nukkaa,
siliitti hellästi hopeista tukkaa.
Nosti siiville äidin armaan,
vei turvaan paikkaan varmaan,
isän viereen, tähtien taa.

Kiitos huolenpidosta ja rakkaudesta
**Tuija
Miikka, Sanna, Saku, Niklas ja Tatu
Marika
Katariina, Tero, Saara ja Sampsa
Aila, Jan Kenneth
Minka, Raine
Mira
Marja, Jukka
Samuli
Jarmo, Minna
Lauri, Eero, Jaakko, Wilhelmiina ja
Frans
Sukulaiset ja ystävät**

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että rakkaamme siunaus toimitetaan Kanta-Loimaan kirkossa lauantaina 9.10. klo 13, jonka jälkeen muistotilaisuus Loimaan kaupungin seurakuntatalolla.

Rakkaamme, lääkintöneuvos

Reino Aleksander HLTUNEN

* 18.8.1924 Kurkijoki
† 13.9.2010 Savonlinna

Ei muuta kunniaa,
kuin kuulla kummultansa
sun kuusiesi kuiskinaa,
kun sä kätkenyt olet
hänet viime lepoon.

Laineissa Laatokan mahti,
kahlita kenkään ei voi.
Veljet sen rantoja vahti,
konsa on koittava koi.
Ylväänä Karjalan heimo
tuskansa kantanut on.
Maaäiti suojaansa sulkee,
vartija poissa jo on.

Kaivaten
**Eeva
Leena perheineen
Marja perheineen
Jukka perheineen
Velipekka perheineen
sisarukset
muut sukulaiset ja ystävät**

Siunattu lähipiirin läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

Karjalan Kuvalehti ei keskity pelkästään Karjalan palautus-kysymykseen

Tänä vuonna karjalaistautien lehtien rinnalle on ilmestynyt uusi, laadukkaasti ulkomuodon omaava Karjalan Kuvalehti. Pikaisesti katsottuna lehti muistuttaa Suomen Kuvalehteä.

– Suunnittelimme lehden ulkonäköä professori Heikki Reenpään kanssa ja päädyimme tähän, kertoo uuden lehden päätoimittaja, kauppatieteiden maisteri Veikko Saksi.

– Tämä oli mielestämme paras formaatti, käsiteltävyys on hyvä. Sisällöllisesti pyrimme laadukkaisiin kuviin ja substanssartikkeleihin (näkökulma- ja teemartikkeleihin), päätoimittaja listaa lehden linjaa.

Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa nelivärisenä 84-sivuisena, painosmäärän ollessa 20 000 kpl. Karjalan

Kuvat: Helena Sulavuori ja <http://karjalankuvalehti.com/KarjalanKuvalehti/index.php>

Kuvalehti taitetaan ja painetaan Virossa, jossa myös lehden päätoimittaja Veikko Saksi asuu.

– Tilajakunta on kehittänyt hitaasti, meillä on laaja ilmaisjakelu. Laajempi levikki- ja markkinointikampanja on tulossa, Saksi kertoo tulevaisuudensuunnitelmista ja jatkaa, että

ensimmäiset lehdet on julkaistu myös ilmaisversiona verkossa. Irtonumeroita voi ostaa R-kioskeista.

Lehteä on postitettu valtakunnan ja piirittason poliitikoille, median jäsenille ja seurakuntien edustajille. – Karjalan Kuvalehti on noteerattu hyvin korkealla poliittisella sekä liike-elämän taholla ja saanut hyvää palautetta, päätoimittaja iloitsee.

Laaja-alainen sisältö

Lehden taustalta löytyy Pro Karelia ry ja Karelia Klubi ry, jotka tunnetaan Karjalan palautusta voimakkaasti ajavina yhdistyksinä. Lehti syntyi Karelia Klubin lehden tilalle.

– Karjalan Kuvalehden tavoitteena on käsitellä Karjalan kulttuuria, tiedettä ja muita Karjalaan liittyviä aiheita tasapuolisesti, mutta avoimesti, sellaisina kuin asiat todella ovat, erolla, että myös tulevaisuus tulisi esille. Tulevaisuuteen liittyvä toivo ja toive Karjalan palautuksesta, päätoimittaja kertoo innostuneesti. Mutta lehti on valmis julkaisemaan myös palautusta vastustavia juttuja, jos joku niitä asiallisesti tuottaisi, kertoo Veikko Saksi toimittaja Teemu Saintulan tekemässä haastattelussa Etelä-Saimaa-lehdessä.

Ensimmäisten kolmen ilmestyneen lehden artikkelit

valottavat myös aivan tavallisten ihmisten elämää itärajan takana. Kulttuurista kertovat jutut mm. Petroskoin teatterista, karjalan kielen asemasta ja Raita Karpon pihakonsertista. Mielenkiintoista on myös seurata Karjalan näkymiä varjoliittäjän perspektiivistä.

Kohderyhmäksi lehti määrittelee poliittiset päättäjät, median, karjalaiset laajasti otettuna, myös omien rajojen ulkopuolella asuvat ja kaikki isänmaalliset suomalaiset.

– Me emme pyri tavoittamaan ainoastaan karjalaisia, mutta haluaisin tehdä kaikista karelianisteja, itäisenäisen Suomen isänmal-

lia ihmisiä, Veikko Saksi määrittelee ja toteaa että karjalaisuus on näkyvin, voimakkain ja elinvoimaisin heimoaatteista, elinvoimaisuus pitäisi saada paremmiin esille, mies painottaa.

Lehden talous pohjautuu yksityiselle rahoitukselle. – Rahoittajia on löytynyt, mutta tavoitteena on, että Karjalan Kuvalehti olisi taloudellisesti omavarainen vuoden sisällä, päätoimittaja toivoo.

– Rahoitusta ei ole helpoa löytää tänä päivänä, kun jokainen katsoo tarkemmin, mihin rahat laittaa. Meillä on etuna se, että toimimme ideologian pohjalta, emme tarvitse suuria pääomia pal-

Kotiseutuneuvos Eino Vepsä 2.osa julkaistaan seuraavassa lehdessä.

Korjaus 1. osaan

Kolmannen palstan toisessa kappaleessa mainitaan virheellisesti, että ”Petäjävedellä oltiin keväeseen v. 42 asti, kunnes Väli-rahnan tultua palattiin Kurkijoelle.” Oikea sanamuoto olisi ”Petäjävedellä oltiin keväeseen v. 42 asti, kunnes Jatkosodan aikana palattiin Kurkijoelle.”

kallista toimintaa varten, Saksi pohtii YLE Pohjois-Karjalan julkaisemassa haastattelussa.

Lehden päätoimittaja Veikko Saksi asuu nykyään Virossa. – Aikoinaan sanoin, että en ole mistään kotoisin, olen tuulesta temmattu, kunnes löysin juureni Uudeltakirkolta 1700-luvulta, kertoo kiireinen Veikko Saksi, joka pistäytyi Kurkijoen Pitäjäjuhliin elokuussa.

Kesällä Saksin ajan tahditti kirjan kirjoittaminen. Uuden kirjan, Karjalan ja Petsamon palautus, julkistamistilaisuus järjestetään 14.10. Tarton rauhan 90-vuotisjuhlapäivänä Helsingissä.

Helena Sulavuori

Päätoimittaja Veikko Saksi.

Karjalan Kuvalehden kolme ensimmäistä numeroa, neljäs ilmestyy marraskuun lopulla.

Karjalan Liiton syksyn tapahtumia

Kansallispukuilta

14.10.2010 klo 17

Uudenmaan Karjalaisseurojen piirin Kulttuuritoimikunta järjestää Kansallispukuilla 14.10.2010 klo 17.00 Kampin palvelukeskuksen juhlasalissa, Helsingissä. Asiantuntijoina ovat Pirkko Sallinen-Gimpl ja Outi Honkimaa. Karjalaisia kansallispukuja esitellään tilaisuudessa.

Kaikki asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita!

Karjalainen elämänsaari -seminaari

30.10.2010

Karjalatalo, Käpylänselä, Helsinki

Rotinat, kapiot, häiden tulojuhlat, itkuvirret, ruu-

miinvalvoajaiset ja muistajaisateria kuuluivat osana karjalaiseen elämänsaareen. Lokakuussa seminaarissa etsitään vastauksia muun muassa siihen, kuinka karjalainen identiteetti ilmenee ihmisen elämän eri ikäkausina, ja millaisia siirtymäriittejä karjalaiseen kulttuuriin sisältyy. Seminaarin hinta Karjala-kortilla 40 euroa, muuten 60 euroa.

Suolaiset ja makeat piirakat -ruokakurssi

30.10.2010 klo 10-15

Karjalatalo, Käpylänselä, Helsinki

Kurssilla opitaan valmistamaan niin alkupaloiksi, pääruoaksi kuin jälkiruoaksi sopivia suolaisia ja makeita

piirakoita, kuten metsäsiivätruskokkaita ja maustettua rahkapiirakkaa.

Kurssin hinta on Karjalakortilla 35 euroa, muuten 40 euroa. Ilmoittautumiset viimeistään 15.10.2010 mennessä.

Karjalankannaksen Suomenlahden rannikkopitäjät ja ulkosaaret -alueellinen pitäjäesittely

11.11.2010 18.00-20.00

Karjalatalo, Käpylänselä, Helsinki

Syksyn toisessa alueellisessa pitäjäesittelyssä on vuorossa Suomenlahden rannikkopitäjät ja ulkosaaret.

Esittelyssä tarkastellaan

sanoin ja kuvin noilla seu-
duilla sijainneita pitäjiä ja niiden vaihteita, elinkeinoja ja erityispiirteitä. Pitäjäyhdistöjen edustajat ja muut asiantuntijat esittelevät.

Karjalainen lauluilta

18.11.2010 klo 18

Karjalatalo, Käpylänselä, Helsinki

Karjalainen lauluilta Karjalatalon juhlasalissa. Juontajana dir. mus. Urpo Rauhalta.

Vapaa pääsy! Tervetuloa laulamaan!

Suomen kielen karjalaiset murteet ja karjalainen kieli -seminaari

27.11.2010 klo 12-16

Karjalatalo, Käpylänselä, Helsinki

Oma murre tai kieli ovat tärkeä osa karjalaista iden-

titeettiä. Murteen ja kielen avulla ilmaistaan keitä halutaan olla ja mihin ryhmään kuulua. Juhlavuoden päätteessä seminaarissa alan asiantuntijat kertovat suomen kielen karjalaisista murteista ja karjalan kielestä.

Seminaarissa FM Päivi Markkola luennoi Kivennavan siirtokarjalaisten nykymurteesta. Suomen Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan murteista luennoi professori Marjatta Palander ja virallisen vähemmistökieleen aseman vastikään saanut karjalan kieli on FT Raija Pyölin aiheena. Professori Pirkko Nuolijärvi valottaa miten kieli vaikuttaa identiteettiin.

Seminaarin hinta Karjalakortilla 40 euroa, muuten 60 euroa.

Karjalaiset joululaulut 9.12.2010 klo 18

Karjalatalo, Käpylänselä, Helsinki

Karjalaisia joululauluja lauletaan Karjalatalon juhlasalissa. Juontajana professori Reijo Pajamo.

Vapaa pääsy! Tervetuloa laulamaan!

Joulumyyjäiset

11.12.2010 11.00-15.00

Karjalatalo, Käpylänselä, Helsinki

Myyjäisissä voi kaapata jouluisia tuotteita ja leivonnaisia sekä karjalaisia herkkuja, kuten erilaisia piirakoita.

Myyntipöytävaraukset 26.11.2010 mennessä Karjalan Liittoon puhelin (09) 7288 170, toimisto@karjalanliitto.fi, josta myös lisätietoja.

Kalakurkien matkassa 25.-26.9.2010

Ei se matka iha tavallisel taval alkant. Yks par ko nukku vähä pommii. Suattaapi olla jonkimoine ennätys ko Raimo ja Vaimo Melliläs, hetkauttava herräykse jälkee, vettii sopivii tamineit piäl, hoitiit uamutoimet, pakka-siit ja hyppäsiit nelpyöräsee lentokonnieseen. Siitä matalal mutta kovvua Loimual, puoles tunnis linjabiiili.

Sehä ol iha pien juttu ko ko viivytyt. Suurimmat seuraukset ol iespäi. Myö muut oltii jo viikkokausii jännittänneet ihtiäimme ja lihaksii sielt täält ja miettineet piämme puhki ”rategioita” kalakilpailuu. Myöhä oltii sit iha kipsis ite kisas. Mut Raimo, hää ol iha rento koko reissu aja, ei jännittänt kilpailuu. Ei ole ihme, et hää sit tek kommeimma kumarrukse palkintoje javoss. Myö muut oltii menetetty pel enneku se es alkko.

Meil ol matkal mukana sotatietone Kalakurki viije kuuvve vuoje takkaa. Varmuvel hää ol sotataitoneki, mutt sit ei tok tarvittu täl matkal. Matka suju joutusast raja tuol puolel ko hää hyvi naseval ja selkeäl taval ker-to sotti ja taistelupaikkoihi liittyyvää, ehtymättömält tuntuvaa tietoa Kalakurjil (-kurkiloil). Taas kerra meil jukers jökkii syväll rinnas Hiitola-Kurkjove välil, miss hää toi esill, että sottiin aik-kan viholline ei olt kertaa-kaa taistelull saant näitä alu-eita haltuusa. Lisäks se otti rauhateos uhkailul enemmän maatamme tallattavasee ku mitä taistelut ois eellettä-niet, vaati kovat korvaukset ja lopuksi jätti kuiteki koko Karjala täysi hunningol. Sota on paha, mut mie luulen, ett tää epäoikeudenmukkaisuus on hyvi mone mieles se kaikkein pahin asja.

Tähä soppii ko nakutettu tuttu sanonta karjalaisist: ”Ilo pintaan vaik syvän märkänis”. Ja herkästhä se ilo saatii esil tälkii matkal. Varsinki ko kulkuneuvoksi kilpailupaikal varattu koulubussi hylättii, ko naapur yritti vejättää hintua koh-tuuttomast ylöspäi. Meijä neuvottejoil ol kuiteki ti-

Palkitut naiset. vas. Pirkko Kaartinen, joka otti Helvi Lähteenmäen palkinnon, Saini Repo, Leena Meskanen, Sari Latva-Valkama ja Marjatta Poskiparta. Kuva: Martti ja Saini Repo

lanne täysi hallinnas. Hyöpä saivatki edullise sopimukse aikaan maastokelpose korkealaitese kuorma-auto omistaja kans. Ja auto! Täysautomaattine raikas- ilma ilmastointi (ei raitis-ilma)! Olha se tosin vähä pienilavane kuormuri.

Se ilo ja hauskuus syntyi siit, et meijä pit kaikkien soppii sin laval. Laval ol penkit ja kaikkiin pit istuu. Myö oltii litteinä ja lytys ko sillit pytyt. Ykskii rouva ko yritti istuu kahe miehe ennestää tiukkaan välili, ni siit vua ihanku lutkahti pehme-äil pyrstöllä penkill. Niin tiukkaa kuiteki ol, et ei sitä oikei tientänt, mihi kätesä ois laittant. Välili ku ei sopint. Vilkas kurkijokelaine huumor siin lens koko aja. Siin ol tovellista kurkijokelaista lähheisyyttä ja yhteenkuuluvuutta, henkistä, sosiaalista ja fyysistä. Henkee pit kai-ke nauru ja huumori keskel välil vettä ko mäen pääl koko penkillinen ol vähä niiku ilmas. Tiehä on hyvi mäkinen, mentii ylös ja alas. Taitava kuski ajo reipaast. No heittihä se kyytiläisii ensi vähä ylös penkilt. Sit alas tulles vähä niiku vihlas. Kyl myö hyvi laitoje sisäpuolel pysyttii.

Kaloje punnitukset män-

niit tietyst vanhal rutiinil. Ei siin vaaka olt kovil. Kalo- ja ku ol kaikkiaa vua 3303 grammaa. Ahti ol niukal pääl kaloje suhteen, mut onkijoil ol aiva upea sää. Lähtörämeja ja välirammeja sekä muita kalamieste rituaaleja kuitenkin nautittii ja tehti. Kalastuksellist vaikutust ei tosin pystytty luotettavast mittaamaa.

Miul ei käynt mitekää höperöst, sain sentään yhe säre sintin. MP-uhka poistu. Virallinen punnitsija vilkaisi minun muovikassiani: ”Si- nullo on vähän isompi pus- si kuin muilla”. Tulos suatii kuitenkin suurpiirteisest: 40 grammaa. Kala osuutta siit ei taint olla puoltakkaa.

Sit ne selitykset. Kylhä myö tiukast yritettii, verta ol miulkii repus, käsisi ja välineis. Mut ei hättää, mie vaa vetäsin puukol haavan sormi esiin tohinan. Rategiat petti täyvelisest miul ja kai monil muillakii. Rantapusi- kot roikkuvat pitkällä veen päällä. Kaisliko reuna ol 3-4 metri pääs. Vettie ei pystynt mänemää ku puol metrii. Jo het ens alkuu koukku ja on- kilaite jäi korkial ranna pa- jjuun kiinn. Onnistuiha mie saamaa sen irt tuhhoomal puukoll laittomast Venäjän Federaatio kallist ranta-

metsää, eiku –pensaikkoo. Onki tarttu 5 kertaa kaisloih kiinn ja mänetin par kouk- kuu, kolme onkilaitetta män muute vaa täysi sekasi. Ai- kaaha siin män ku näpelsin vehkeet uuvestaa kuntuo. Tais monel muullakii olla samanlaisii kokemuksii.

Ku avopaikoil ja kalli- oil ei oikein sovi ku kolme neljä takamusta kuhunkii onkimaan, joutuup Uita- mon kilpailupaikall valtaosa onkijoista kurkottelemmaa kaislikoihe takkaa just sil- viisii ku mieki. Tasapuoli- suuve vuoks mie ehotanki, että seuraavis kilpailuis ois sallittuu käyttii kainaloih ulottuvii kurahousui. Ehä mie kylläkää tiijä tullook se muullaki taval vanhemmi- ten tarpeelliseks, ku mie oon elänt vasta kolme neljännest yhest vuosisadast.

Makkaraaki paisteltii ja kuohuval juomal alas paineltii entisee tappaa. Luis- taaha se puhe ilma juota- vaaki syntykurkijokisilt ja nuoremmiltaki. Mut ristii rastii siin ol mukava kulek- sii, jutustella, nostua kip- poo kalal ja muistella sitä ommaa Kurkijokeamme ja kotikyläämme. Sellasen se touhu siit sit jatku illaviet- toon ja palkintoje jakkoo ast sekä huipennuksie puo-

liyön tietämällä, niinku perinteisesti, ja erräillä jatku vähä pitemmällekii, niinku perinteisesti.

Tämä lienee kalareissu, joka jää vahvasti mieleen yhtenä kaikkein mukavim- mista. Kalakurkien retkien ilmapiiirin ja tapahtuma- rikkauden tuntien ei ole ihmettelemistä siinä, että nämä kotiseutumakat ovat usein loppuun buukattuja jo puolivuotta ennen seuraavaa tapahtumaa. Tällä kertaa paluumatkalla täyttyi ensi kevättalven pilkkireissun varauslista 10 minuutissa.

Lauri

Karjalainen kalamies

Viiletti venonen vettä auringossa aivot kiili kalamies kun Karjalassa ajelehti apajilleen; liplatti Laatokan laineet.

Uitteli hän uistintansa viskasi vetehen verkot toivoi saalista sopivaa. Mielessänsä mietiskeli antaisko Ahti ahvenia saisinko suuria särkiä heiluisiko hauen pyrstöt kiitteliskö lahnan kyljet tulisko piikkiset kiisket kalamiehen kiusallakin.

Odottaissain onget otti laitto matosen koukkuun, tulta tapaili tupakkaan lurautti laulun pätkän olostaan kalamies nautti.

Silmä siirtyi taivaansineen katse kulki kaukaisuuteen laulurastas luritteli, tuolla jossain lehvikössä kukahtelipa käkönen sorsaemo poikinensa sousi rannan kaislikossa lokki lensi valkosiivin kaarsi kauas korkeuksiin. Luojan aurinko lämmitti leuto tuuli leuhotteli olo oli onnellinen.

Tuli sitten sota tuima rauha rajalla repesi uhka idästä alkoi synkkeni syksyiset pilvet. Kalamiehen karkotteli pois ajeli apajiltaan

Tulokset

Naiset:

1. Saini Repo 212 g
2. Leena Meskanen .. 105 g
3. Sari latva-Valkama .87 g
4. Marjatta Poskiparta 61 g
5. Helvi Lähteenmäki .25 g

Miehet:

1. Raimo Sikiö 445 g
2. Aaro Kojo 437 g
3. Pekka Leino 400 g
4. Viljo Ylönen 360 g
5. Pentti Kemppinen. 297 g
6. Martti Repo 224 g
7. Pekka Riikonen 209 g
8. Eero Häkli 169 g
9. Launo Salmelainen. 79 g

10. Jaakko

- Veikkolainen..... 74 g
11. Jorma Lankinen 53 g
12. Lauri Pölkki 40 g
13. Martti Meskanen .. 26 g

Suurin kala kiertopalkinto: Aaro Kojo..... 178 g
Suurin saalis kiertopalkin- to: Raimo Sikiö 445 g
Kilpailun kokonaissaalis 3303 g.
Pentti Kemppisen laatiman tietokilpailun tulokset: Raimo Mätkiä..... 5 pistettä
Martti Repo 5 p.
Antti Eklund 5 p.
Lauri Veijalainen 4 p.

Kuljetus Korpisaareen Uitonsalmeen tapahtui paikallisella kulkupelillä. Kuva: Martti ja Saini Repo

Piukat paikat auton lavalla matkalla Uitonsalmelle. Kuva: Lauri Pölkki

Lukijamatkalaiset Kurkijoella

Kurkijoen kotiseutumuseon edustalla museon johtaja Marina Petrova otti ryhmän vastaan ja kertoi heille museoesittelyn lisäksi museon remontin etenemisestä. Museon ikkunaremonttiin Pitäjäjuhlilla kerätyt eurot luovutettiin museon käyttöön.

Kurkijokelaisen toinen lukijamatka kokosi 45 lähtijää ympäri Suomea. Moni oli ensi kertaa mukana etsimässä ja löytämässäkin sukus "jalanjälkiä". Olipa mukana Kurkijoen Marttojen puheenjohtaja Marita Venttokin, jonka juuret ovat tiukasti satakuntalaisessa maisemassa. Hän halusi tutustua Kurkijoen Marttojen syntysijoihin.

Monet olivat lähteneet matkalle ryhminä aikuisten lapsiensa tai lastenlapsiensa kanssa. Parhaiten asiat ymmärtää, kun näkee ne itse paikan päällä.

Laurenin perhe koki yllätyksen, kun Suohovista löytyi talo, josta Tapio Lauren oli vuonna 1944 lähtenyt edellisen kerran. Tapio Lauren muisti tarkasti, mihin oli menty pommituksia piiloon ja millaiset näkymät keittiön ikkunasta aikoinaan avautuivat. Nyt jo rapistuneen

Kuvat: Raimo Nenonen
Tekstit: Helena Sulavuori,
Pekka ja Pirkko Riihonen

rakennuksen tiivisteenä käytettyjä rakennusaikaisia sanomalehtiä lähti matkamuistoksi.

Suohovin koululla vierailtiin neuvottelemasta mahdollisesta yhteistyöstä ja tutustumassa koulun tiloihin. Kirjat odottavat koululaisia, joita ei vielä paikalla ollut, koulut alkavat syyskuun alussa.

Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa sijaitsee siisti, hyvin varustettu kauppa, joka on auki ympäri vuorokauden. Se palveli matkalaistenkin tarpeita.

Silta Kurkijoen ylitse. Edessä Linnavuoren rinteeseen puut, vasemmalla (valk. pakettiauton takana) palaneen Kurki-hotellin paikka, oikealla ????? rakentama asuinrakennus.

Tätä on matka kotiseudulle! Läpi pensaiden ja heinikoiden, toiveena löytää kiviä tai muita merkkejä kotipaikasta.

Yllättäviä löytöjä ja sukujen yhteyttä

Osa matkalaisista oli majoittuneena Vera ja Gennadi Nikitinin kotimajoitukseen. Vera ja Gennadi viljelevät mansikoita ja muita marjoja. Majoittujat saivatkin nauttia myös tilan tuotteista.

Laurenin perhe, oik. Tapio ja Sirkka, Kaisa Teiksala ja Sami Lauren (portailla) etsimässä vanhan talon kätköistä Tapio Laurenille tuttuja paikkoja. Hän oli nyt ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1944 Venäjällä. Talon löytäminen pystyssä oli yllätys.

Paluumatkalla todettiin koti-Suomen myrskytuhot Parikkalan-Ruokolahden seuduilla.

Useimmat etsivät juuriaan – minä etsin elämyksiä

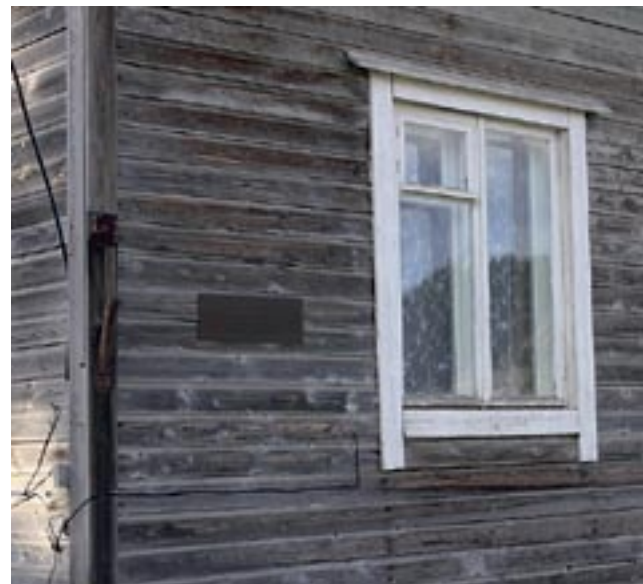
Useimmat etsivät juuriaan – itse etsin elämyksiä ja toisten tuntemuksia. On hienoa kuulla monenmoisia elämäntarinoita. Olen vierailut aikanaan Leningradissa kulttuurimatalla, jolloin bussiporukka koostui humalahakuisesta suomalaisjoukosta. Kolmas kerta itärajan taakse oli seurakuntamatka Inkerinmaalle. Silloin oli Leningrad tullut taas Pietariksi. Tältä matkalta sain inkeriläisystävyyssuhteita.

Mikä sai minut satakuntalais-varsinaisuomalais-pohjalaisjuurisen etsimään nyt elämystä Laatokan rannalta, Kurkijoelta? Loimaalle muutin vajaa neljäkymmentä vuotta sitten. Silloin puhutti vielä paljon karjalaisille luovutetut asuinpaikat. Moni edellisen polven isäntä tuntui olevan Loimaalla vain väliaikaisesti. Itse koin, etten ainakaan kotiseudulleni, jos asetan kotini saviseudulle. Sain silloin kuulla, että helppohan sinun on, kun pääset milloin vain Pohjanmaalle kotipaikallasi.

Siellä voi tuntea tuoksut

Nyt Karjalan seudutkin ovat tavoitettavissa. Matka Kurkijoelle kestää rajanylityksineen ja pysähdyksineen melkein kellon ympäri. Perillä voi mennä istumaan sen rakkaan porraskivetyksen päähän. Voi melkein nuuhkaista vastalämmitetyn saunan kutsuvaa tuoksua. Saisikohan kotikoivusta tehdä vastan (länsimurteessa vihdan). Se koivu kaivon vieressä oli iso jo lähtiessämme, miten lieneekin vielä pystyssä.

Karjalanpiirakat paistu-

Löytymätön kyltti. Marttala seisoo paikoillaan seinässään ajan patinoima laatta, joka kertoo menneestä toiminnasta. Kuva: Helena Sulavuori.

vat uunissa. Tämän pirtin hirsiseinät sattuivat olemaan vielä pystyssä. Hillot on kellarissa, kurkkupurkit sieväsä rivissä. Mitäpä haittaa, vaikka ovi on jokseenkin lahonnut. Kattorakennelmakin taitaa jo ensi talvena pettää. Kellarissa sitä oltiin silloinkin, kun Elisenvaaraan pommitettiin.

Naapurissa ei enää ole tuttua Elma-mummoa. Niin, eihän enää voisi olla. Yli kuusikymmentä vuotta kun lähdettiin. Mummohan olisi jo satakaksikymmentä.

Syystä hautausmaa tuntuu matkaseuralaisilleni rakkaalta paikalta. Niinhän se tuntuu minustakin Raumalle mennessä. Siellä Karjalan puuston suojassa ruohomaton alla on hyvä levätä, kuin myös omien vanhempieni ja isovanhempieni Rauman hautausmaalla. Meistä suomalaisista tuntuvat vähän oudoilta nämä monenkirjavat muovikrumeluurit paikallisten uudisasukkaiden

haudoilla. Emmehän ole totuneet eväitäkään syömään vainajien seurassa.

Kurkijoen kirkko olisi saanut olla pystyssä, koska siinä kohdassa mielikuvitusta tarvitaan paljon, että saa sen silmiinsä siinä maatalousopiston viereisellä kukkulalla. Outo moskeijaa muistuttava rakennelma oli noussut kirkon mäen taakse. Kuulemma hotelliksi kaavailtu. Eipä kai koskaan valmistu niin kuin eivät ne keskenjääneet komeat hirsikehikotkaan tien varrella. Niistä olisi kyllä toimeliaat voineet saada kauniita huvilamaisia koteja. Omenatarhat vain istutettaisiin ympärille. Taitaa olla turha ajatus, kun valmis Antti-kuivurikin seisoo tyhjänä.

Monet paikat tuhoutuneet – muistot jäljellä

Tuli tekee pahaa jälkeä, jo-

Jatkuu seuraavalla sivulla

Lukijamatkalaiset tauolla, kirjoittaja oikealla laukku olalla. Kuva: Raimo Nenonen.

Jatkoa ed. sivulta

ka näkyy monissa paikoissa. Niin ovat osittain hävinneet taidokkaat rakennukset maamiesopiston alueelta ja uudisrakennuskin jäänyt ilman asukkaita. Liekö sähkötolpasta suoraan otettu johtovirtelmä ollut syytymisissä.

Ennen niin tärkeä karjankasvatus tuntui kutistuneen pariin kylänraitilla käysken-televään lypsylehmään. Taisi toiset kaksi käyskennellä joentöyräällä.

Viettävillä pelloilla olisi tänä vuonna saanut kyllä kasvattaa perunaa, niin ei väestö olisi aivan pohjalaisen perunan varassa.

Jättäläisikonputkea en halua sieltä tuotavan matkamuistona. Silmäni karsivat pusikot pelloilta ja niiden reunoilta; silmäni nostavat

talot teiden varsilta uudelleen pystyyn. Maalipintakin on jotain muuta kuin sinistä ja turkoosia.

Elämä kylänraitilla jatkuu. On perjantai, miesten yhteissauna, lauantai, naisten saunavuoro. Pyyhkeet päässä, käsi äidin kädessä kotiinpäin. Vaihdetaan kuulumisia tuttavien kanssa, jotka ovat vasta menossa saunaan.

Ehkä perheen nuoret tapaavat illalla kylän diskossakin. Tuntuu haikealta. Vieraita ihmisiä.

Ehkä heistäkin osa ajattelee kuin naapurin isäntä neljäkymmentä vuotta sitten: ”En ole tullut jäädäkseen”.

Moni kurkijokelais-loimaalainen tuttava on käynyt vuodessa useammin Kurkijoella kuin itse synnyinkaupungissani Raumalla.

Marttatalo on ja seisoo

paikallaan Kurkijoen kirkolla. Kyltistä talon seinässä lähdin ottamaan valokuvaa ja se jäi ottamatta. Oli niin paljon muuta, oli Elisenvaara, Rahola, Mikrilä, Aromäki, Vätikkä, Rummunsuo ym. Kaikkiin liittyi matkalaisten muistoja, kiitos niistä.

Seison Laatokan rannalla, Vätikän hiekkarannalla, edessä suuri Laatokka, jalkojen alla pehmeä, hieno hiekka. Joku muistelee sotilaspoikaleiriviikkoaan tällä samaisella rannalla. Silloin joskus.

Muistot ovat elämisen rikkaus.

Minäpä palaan, me palaamme.

Marita Ventto
Kurkijoen
Marttayhdistys ry
puheenjohtaja

Täs kuvasha myö ollaa melkei jokkaine mukana ollu. Ja Jussiki nauraa nii jot.

Myö kierrettii Turun saaristos

Toisiin Jussi ja hänen poikasa Jukka järjestiit meil aikasie kevväällä saaris-tokierroksen. Viijes päivä kesäkuuta ol reissun päivämäärä. Se ol lyöty lukkoo jo aikasie talvel. Ja ilma ol sorrii ko morsei.

Meit ol mukana yl kaks-kymment osallistujaa: Toisi-laisii ol Jussi ja hänen vaimosa Sointu ja viel Sointun sisko, sit ol Jussin poika Jukka vaimosa kans. Mukana olliit Martta ja Mai-ja ja viel ol Toisiin Heikin tyttaret Terttu, Helli miehe-sä ja tyttäresä kans ja Anjal ol kans miehesä mukanaa ja viel Luoman Jorma ja vaimosa. Kylläisist ol mukana Virsuset. Meit Miikkulaisen Antin jälkeläisii ol mukana Esko (Matinpoika), Malosen Sulo, ja Heikin lapsist olliit reissus Elvi, Saimi ja Tauno Ailasa kans. Ja meil ol oikie oma opas. Hää ol Paraisilt kotosi ja hänen nimesä ol Oona Johansson.

Aamukaheksalt myö lähetti Turun Messukes-kuksen pihast ajamua. Ja Putuksen autol myö matka tehti.

Ensi myö ajetti Naanta-lin, Mermaskun, Askaisten, Mietoisten ja Taivassalon kautta Kustavii. Kustavin savpajal ol paljo kahottav-vaa ja ostettavvaa. Ailaki ost sielt kalalautasen – jo lau-tasen malli ol sellane jotta kalanha siihe voip laittaa. Ja jokane meist tais käyvä siel munkkikohvil. Tämän jälkie ajetti auto lautal ja määntii sil keinol Houtskärrii. Siel myö määntii ravintolalaiva Emmal syömää. Hyö olliit laittaneet saaristolaispöy-

vän ja siin olki monenlaista hyvää syötävää. Sen jäl-kie myö käyti näkötornil kahtomas maisemii. Näky-mät ol kommiit niiko enne Laatokal. Näkötornil myö määntii kahtomaa Houtskärin kirkkoo. Kirkos sisustuksest näk ett saaristolaisii siel ol asunt jo aikoi alust ast.

Ja taas myö ajetti lautal ja päästii Korppoosee, mis myö tutustutti vähä toisen-näkösie saaristolaiskirkkoo. Täälthä myö sit jatketti Nauvon kautta Paraisil. Siel myö käyti taas kohvil ja os-toksil Satmarkin kohvtuval.

Sit myö ajetti viel Paraisten keskustaa ja käyti kahtomas kommiita avolouhosta mist hyö ol louhiniet kalkkiki-vvii mahottoman paljo. Se kalkkikiv mitä sielt saahaa on Euroopan vanhinta. Hyö sannuot et se on 1900 mil-joonaa vuotta vanhaa – ja sitä hyö sit on raahinneet lou-hii jo toista sattaa vuotta.

Sit alko ilta jo olla käsil ja niinhä myö ajetti Kaarinan kautta takasi messukeskuk-see ja sitä tietä kaik lähtiit

kottiisa takas.

Sitä mie jäin miittimää jot tää matka ol mahotto-man mukava. Mut kuiteki tunnelma ol iha erilaine ku Elisenvaaras käyves. Tää saaristo on meil ain kahot-tavis ja käytettäväs ja se on kommi. Mut Kurkjoval ja Elisenvaaras on toiset isän-nät. Hyö voip vaik kaataa meijen mehtän eikä meil oo siihe mittää sanottav-vaa. Ja kuiteki se ol meijen kotpaikka.

Täytyy sannoo jot kyl ai-ka män joutusast täl reissul. Reissun järjestelyist täytyy antaa iso kiitos Jukal ja hä-nenn isällie Jussil – ja heijen vaimoloil kans.

Tämän kirjutti Tauno, hänen isäsä ol Heikki Miikkulainen (s. 1901), hänen isäsä ol Antti Miikkulainen (s. 1867), hänen isäsä ol Heikki Miikkulainen (s. 1823), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1792), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1752), häneb isäsä ol Henrick Mikulain (s. 1727), hänen isäsä ol Henric Mijckulain (s.1699).

Elämyksiä ja kokemuksia löytyy kulkemalla uusia tietä, katsomalla, tutkimalla, maistelemalla ja haistelemalla. Kuva: Raimo Nenonen.

TAAS SAATAVISSA

Erkki Rahkola & Carl-Fredrik Geust:

**Vaiettu
Elisenvaaran
pommitus**

Evakkohelvetti
20. kesäkuuta 1944
Ajatus Kirjat

Kovat kannet, 17 liitettä, valokuvia,
288 sivua, ovh 38 €

**Nouda tai tilaa
Kurkijokelaisen toimistosta 35 €**

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Mikon jälkpolvi ollaat serkukset Jukka ja Jorma. Täs ollaa lautal matkal kohti Iniötä.

Kahtokaaha työ mite pienilt näyttää isot kaivurit siel montu pohjal.

Sortavalan kaupunki kuuluu Suomen Kuntaliiton vetämään koulutus- ja kehittämishankkeeseen.

Lasse Koskinen *Lahti*

*Kuvat ja kuvatestit:
Helena Sulavuoria*

Käynnissä olevat Venäjälle suunnatut lähialueohjelmat ovat kuluttaneet runsaat 184 miljoonaa euroa

Tänä vuonna sijoitetaan yli 21 miljoonaa

**Tähän mennessä Venäjälle suunnattuihin lähialue-
tuksiin on sijoitettu pari mil-
jardia euroa. Osa käyn-
nissä olevista projekteista
on ollut avoinna viisitoista
vuotta. Menossa olevat
Karjalan tasavallan, Pie-
tarin kaupungin, Lenin-
gradin alueen ja muiden
Luoteis-Venäjän alueiden
kehitysohjelmat ovat nie-
leet runsaat 184 miljoonaa
euroa, josta tämän vuoden
osuus on runsaat 21 mil-
joonaa.**

Äänisjärvi on Laatokan jälkeen Euroopan toiseksi suurin järvi. Sen suojeluun tähtäävä projekti aloitettiin vuoden 2005 alussa. Suomi on kehittänyt erilaisia valumamalleja. Ohjelmaan on kuulunut seminaareja Tampereella ja Petroskoissa. Suomi on tehnyt Ääniselle vesihuoltosuunnitelman pari vuotta sitten. Päävastuulliset ovat Suomen ympäristöministeriö ja Karjalan tasavallan tiedekeskus. Äänisjärvi sai Suomelta kahdessa vuodessa 160 000 euroa.

Karjalan tasavallan sianlihantuotanto halutaan kolminkertaistaa. Nautakarjatilojen rehuntuotantoa pyritään tehostamaan. Suomi on käyttänyt vuodesta 1999 alkaen 950 000 euroa hankkeeseen. Siitä vastaa Suomen maa- ja metsätalousministeriö. Mukana on muun muassa ProAgria Pohjois-Karjala ry. Venä-

jän puolelta mukana ovat Karjalan tasavallan maatalousministeriö ja Aunuksen siemenkeskus.

Alueen sosiaali- ja terveydenhuollon avoinna oleviin ohjelmiin on käytetty noin 900 000 euroa. Pitkärannan piirissä on käynnissä nuorten tupakoinnin ja alkoholin linkäytön ehkäisyohjelma. Sen puitteissa järjestetään oppitunteja asiasta ja tuetaan opettajia ja nuorten vanhempia. Ohjelma on kaksivuotinen ja päättyy ensi vuoden lopussa.

Sortavala koekenttänä

Karjalan tasavallan koulutusta ja hallinnon kehittämistä on tuettu avoinna olevien ohjelmien osalta 2,9 miljoonalla eurolla. Vuodesta 1993 alkaen on ollut käynnissä pelastustoimen kehittämisohjelma. Siinä on koulutettu muun muassa savusukeltajia ja ensihoitajia Laatokan alueella. Vapaaehtoisia palokuntia on pyritty käynnistämään.

Hankkeeseen on kulunut Suomelta reilu miljoona euroa.

Rajantakaisen Karjalan kuntajärjestelmän uudistaminen on myös Suomen huolena.

Suomen Kuntaliitto on vetänyt vuodesta 2001 siihen liittyvää ohjelmaa, johon tähän mennessä on käytetty yli 560 000 euroa. Koehankkeena toimii alue,

johon kuuluu Sortavalan kaupunki, Helylä ja Wärsilä. Projektissa annetaan koulutusta, konsultoidaan, harjoitetaan toimihenkilövaihtoa ja tuetaan oppimateriaalia.

Aunuksen piirissä Suomi perusti yritysklinikan. Hankkeen toteutti Suomen Yrittäjäopisto yhdessä Aunuksen ammattikoulun kanssa. Klinikka tarjoaa yritysneuvontaa, koulutusta ja antaa oikeuspalveluja. Karjalan ja Syvärin alueiden yrityksiä pyritään valmentamaan kansainvälisille markkinoille. Tähän yksi-
vuotiseen projektiin Suomi käytti 90 000 euroa.

Vauraaseen Pietariin

Pietarin kaupunki on Suomen pitkäaikainen kehittämiskohde. Vuosina 2001-2010 maamme käyttää kaupungin eri ympäristö-
hankkeisiin 14,2 miljoonaa euroa. Suurin ja tunnetuin niistä on Pietarin vesihuollon kehittämisohjelma. Sen osuus on 11 miljoonaa.

Suomen panos Pietarin terveydenhoidon edistämiseksi on myös huomattava. Tuberkuloosin torjuntaohjelma käynnistyi vuonna 2001. Sen toinen vaihe ajoittui vuosille 2005-2007. Kahdessa kaupunginosassa annettiin koulutusta laboratorioiden henkilökunnille, lääkäreille ja sairaanhoitajille. Ohjelman hinta on

runsaat 663 000 euroa.

Katulapsiohjelma ajoittui vuosille 2002-2008. Asenteisiin vaikutetaan yleisölle suunnatulla kampanjalla. Pietarin Kirovin kaupunginosaan on perustettu alue, jolla seurataan lasten oikeuksien noudattamista. Ohjelmalla pyritään vaikuttamaan myös poliittiseen päätöksentekoon. Ohjelma käytti 450 000 euroa.

Vaaleja kehitetään

Suomi avusti Pietarin paikallishallinnon vaalijärjestelmän kehittämistä, kuntademokratiaa ja asuntotoimen kehittämistä kolmen vuoden aikana runsaalla 430 000 eurolla. Pietarissa ja lähiympäristössä luodaan asuntotoimen työkirjajärjestelmä, johon kootaan ongelmat ja kehittämisvaihtoehdot. Suomen Kuntaliitto oli tämän hankkeen takana.

Viipurin alueen maatalouden ja palstaviljelmien vesistökuormitusta vähennettiin neljän vuoden aikana runsaalla 61 000 tuhannella eurolla. Viimeisessä vaiheessa keskityttiin Viipurin ja Käkisalmen piirien puutarhayhtymien jätehuollon kehittämiseen. Asiasta huolehti Kaakkois-Suomen ympäristökeskus.

Viipurin ja Kotkan välisellä merialueella kehitettiin vesistötarkkailua 112 500 eurolla kymmenen vuoden aikana. Käkisalmen

vesihuolto on saanut viime vuosina 50 000 euroa vesihuollon järjestämiseen 60 000 asukkaalle.

Ydinturva arvokasta

Leningradin alueen ydinturvallisuus on erityinen Suomen huolenaihe. Useita ohjelmia on käynnissä. Vuodesta 1994 asti on käytetty kahdeksan miljoonaa euroa. Sähkölaitteiden paloturvallisuus on todettu palorisiksi. Voimalaitoksille on toimitettu palokalustoa ja annetaan paloturvallisuuskoulutusta.

Viipurissa on suoritettu riskikartoitusta ja yhteisharjoituksia. Ensilähdön koulutusta on annettu Viipurin palokunnalle. Tähän Etelä-Suomen lääninhallitukselta on kulunut 130 000 euroa kahdeksassa vuodessa.

Koiviston ja Uuraan öljysatamat lisäävät toimituksiin. Suomalaisten avustuksella on hankittu venäläisille avomerelle soveltuvia öljyntorjuntalaitteita ja aluksia. Hankkeeseen Suomi käytti vuosina 2002-2007 1,6 miljoonaa euroa.

Muurmannin alueella on

käytetty ja käytetään lähi-
vuosina 8,3 miljoonaa euroa
Suomen lähialuetukia. Koko
Luoteis-Venäjän metsätalo-
uden kehittämisohjelma vie
Suomelta 12,4 miljoonaa
euroa vuosina 1997-2010.

Helsingin, Joensuun, Kuopion, Tampereen yliopistot ja Lappeenrannan teknillinen yliopisto kehittävät Venäjän maisterikoulutusta. Ohjelmassa keskitytään kontaktien luomiseen liike-elämän kanssa. Ohjelman parin vuoden pituinen budjetti on runsaat 1,1 miljoonaa euroa.

Mittavia rahastoja

Suomen oikeusministeriön rahoittaa Venäjän oikeusviranomaisia. Viime vuosina on kehitetty ulosottoa, lainvalmistelua ja yleistä oikeusapua. Vuodesta 1998 jatkunut ohjelma on maksanut Suomelle 789 200 euroa.

Erilaiset kehittämisrahastot ovat jonkinlaisia ”salarakkaita”. Suomi on ottanut osaa Euroopan kehittämis- ja investointipankin EBRD:n ja Pohjoismaiden investointipankin NIB:n rahastoihin osaa sijoittamalla niihin vuodesta 1992 alkaen 31,5 miljoonaa euroa.

Niistä ohjataan rahaa muun muassa Pohjoisen ulottuvuuden hankkeisiin.

Vaalimaan, Nuijamaan ja Imatran rajanylityspaikkojen eripituiset rekkajonot ovat jatkuva ongelma. Niinpä Suomi kouluttaa ja pyrkii kehittämään Venäjän tullin toimintaa ja tiedonvälitystä. Tavoitteena on maa- ja meriliikenteen sujuvoittaminen. Tähän on käytetty vuodesta 1994 alkaen 731 388 euroa, silti ruuhkat Venäjän tullissa jatkuvat.

Käkisalmen piirin puutarhayhtymien jätehuoltoa on kehitetty Kaakkois-Suomen Ympäristökeskuksen vetämässä hankkeessa.

Kirjoittajan esittely:

Nimi: **Raili Laine, os. Kuitunen**

Syntymäkotikunta: **Kurkijoki, Elisenvaara**

Nykyinen asuinkunta: **Muurame**

Mikä sinut innosti osallistumaan?

Kurkijokelainen-lehti innosti kutsullaan: Kirjoitelkaa mm. jälleenrakennuksesta pulajalla.

Löytyikö aihe helposti?

Aihe löytyi helposti. Isä ikävöi Karjalan kotia Elisenvaarasta. Asuimme kotiväen kanssa ahtaissa

vuokra-asunnoissa. Isä oli n. 40 v. voimissaan oleva. Oman tontin oston jälkeen kyllä muistan kaikki vaiheet, siitäpä kirjoitin.

Millainen on sinun Kurkijokesi?

Nyt olen yksin niitä muistellut, se entinen kotiväki on jo kuollut: isä, äiti ja velipoika. Oman perhepiirini nuorten eli lasteni perheiden kanssa olen pitänyt tiivistä yhteyttä. Oma mieheni kuoli 4 v. sitten.

Millaisista asioista haluaisit vielä kirjoittaa?

Kyllä joskus kirjoitankin Kurkijokelaiseen, kunhan aiheen jostain nappaan!

Kirjoituskilpailu "Uusilla asuinsijoilla"

Tämän vuoden lehdissä tullaan julkaisemaan kaikki kirjoituskilpailuun osallistuneet kirjoitukset. Ne kertovat monipuolisesti asettautumisesta uusiin kotipaikkoihin ja oman paikan löytämisestä vieraassa ympäristössä kaukana koti-Karjalasta. Sarjan aloittavat palkitut ja kunniamaininnan saaneet ja sen jälkeen muut hyvät kirjoitukset vapaamuotoisessa järjestyksessä.

Kuvat: Raili Laineen kotiarkisto

Elettiinpä sodanjälkeistä muistelojen aikaa 1943-51

Jälleenrakennus Leppälahteen! Osa 1.

Silloin elettiin Jyväskylässä sodan muistot mielessä. Toisten nurkissa asuttiin, missä milloinkin. Jyväskylän Kivistöllä pisin aika yhteen oloon oli kahdeksan vuotta.

Kutsu kuului; Karjalaisille on saatava asuntoja! Sen, kellä oli ylimääräisiä huoneita omistusasunnoissa, oli ilmoitettava Huoneenvuokralautakunnalle, joka sitten niitä hommasi tarvitseville karjalaisille.

Sitä kautta meidänkin perhe sai tietää asunnosta. Omistaja oli remontoanut ison omakotitalonsa todella tarkkaan eri kopperoihin. Olimme saaneet talon päädyistä asunnon, keittiön ja kammarin. Isällä oli veturimiehen vastuullinen vuorotyö, joten kammari oli välillä päivälläkin lepopaikana yövuorojen jälkeen. Yläkerrassa oli "Hellakamari" kummassakin päässä taloa ja siellä nelihenkinen perhe molemmissa. Olipa ahtautta! Ihme ja kumma; ei siellä itketty, eikä valitettu! Karjalainen huumori hersyi ahtaudenkin keskellä. Olimme kiitollisia kaikki, olihan sodan ikeen alta päästy turvaan Keski-Suomeen!

Mukavuuksia ei ollut muuta kuin sähkövalo. Oli puulämmitys ja ulkohuussi. Vesi noudettiin n. 150 m:n päästä tehtaantöyläisten saunarakennuksessa. Tämä toi liikettä kinttuihin. Toisinaan tehtaantöyläisten jälkeen saatiin pujahtaa loppulöylyihin. Joskus istuttiin pihapiirissä ulkosalla ja kertaillti äkkilähtöä Karjalasta. Se kun oli jokaisella erilainen.

Isä-Aatu sai tietoonsa, että rautatieläisten taloa aletaan rakentaa Jyväskylän Rajakadulle. Anomuksia vetämään! Jos tuuri kävisi, niin päästäisiin uusiin oloihin. Meidän perheemme oli nelihenkinen, lapsia vain kaksi. Näin ei ollut toivoa isommista asunnoista. Keittiö ja kammari saatiin, 42 neliötä. Lapsiluku määräsi silloin asunnon suuruuden.

Oli vuosi 1951, kun toivottu muutto rautatieläisten vuokrataloon koitti. Talo oli neljäkerroksinen ja kahdella rappukäytävällä varustettu. Meidän kotimme oli kolmannessa kerroksessa. Oli pa riemu muuttaa uuteen kotiin niin monen harhailuvuoden jälkeen. Karjalan kodin jälkeen oli asuttu

toisten nurkissa siellä sun täällä. Veli-Masan kanssa riemuuttiin: "Onhan meilläkin mukavuudet, on wc, ovikello ja vesi tulee ja menee!"

Onhan meilläkin mukavuudet, on wc, ovikello ja vesi tulee ja menee!"

nee!" Nyt ei ollut enää vedenkantoa, eikä ulkohuussireissuja. Hassuteltiin kuin pienet lapset. Masa-veli oli 13-vuotias ja minä, Raija, 17 vuotta. Äiti-Sivi puuttui meidän iloomme: "Meillä on puuhella täällä, eikä talossa ole hissiä. Tehkäähän puusylyksien kuskaukset kellarikerroksessa olevasta liiteristä tänne keittiön puulaatikkoon. Isä kyllä pilkkoo sinne meidän liiteriin niitä kasaan." Vuorot sovittiin. Kuinka ne sitten piti, aika näytti.

"Kotiutuihan tähänkin orrella asumiseen", sanoi isämme. Isä kuitenkin ikävoi Karjalan mökkiä.

Lopulta ostettiin oma tontti Leppälahdesta, Jyväskylästä tuli matkaa noin 20 kilometriä. Kaunis koivikokorinne, vaikka isoja kiviä oli reippaanlaisesti. Tontti

Isä-Aatu Albin Kuitunen. Hän toimi veturinkuljettajana mm. Elisenvaara-Savonlinna välillä sota-aikana ja ajoi myös Lahdenpohja-Sortavala linjaa.

oli 2000 neliötä, siis raakatontti. Ei ollut kaivoa, ei saunaa! Oli vain rohkeutta,

Ei ollut kaivoa, ei saunaa! Oli vain rohkeutta, rautakanki ja lapio.

rautakanki ja lapio. Isä-Aatu oli noin nelikymmenvuotias. Häntä ajoi into uudesta kodista, omasta haaveesta,

kun entinen koti jäi sinne Karjalaan niin uutena, ettei sitä oltu vielä maalattukaan. Isä uhkui, jotta "samanlaisen vielä rakennan kuin se Elisenvaaran mökki. Laitan vain pohjan metrin leveämmäksi."

Ostolupia anottiin Kansanhuollosta. Tavaraa piti

Valmis koti, tältä se sitten aikanaan näytti, talon edessä sen rakentajat, vas. veli-Masa, Raili, äiti ja isä.

Eläkkeellä oleva veturinkuljettaja poseeraa näyttelyveturin kupeessa.

Lepän mökin sokkeliä lasketaan vuonna 1953.

rakennushommiin saada vaikka minkälaisia, nautoja, työkaluja, sementtiä, tervapahvia jne. Myös kivien ampumiseen tarvittavia räjähteitä. Vaikka lupa oli viimein käsissä, tavaraa sai odotella ja taas odotella. Joskus otti oikein päähän. Kaikki tuntui olevan kuin kiven sisällä.

Muistan kun kivien ampumiseen tehtiin täkkäyspatjoja pajusta, siitä järeämmästä tyvipuusta ja sidottiin ne rautalangalla. Niistä tuli tosi järeitä. Patjat jätettiin räjähteen päälle, sitten TULTA ja kipin kapin kauemmaksi. Kova huuto, joka kuului kauas lähitienoilla kulkeville, jotta ”ampu tulee, palaa jo!” Niin vain kivet löysi kovempansa ja säpäleitä tuli. Ohi-huuto piti tulla, kun ampuminen loppui. Tilanne oli ohi, eikä suutareitakaan, räjähtämättömiä ammuksia, enää ollut.

Isä-Aatu huuteli, kun vaaraa ei enää ollut: ”Lapset hei, Raija ja Masa, rukkasat kouraan ja keräämään alu-eelta sopivia litteitä kiviä!” Niitä tuli räjähdyksessä ja tarvittiin sementin sekaan kiilakiviksi valuhommis-sa. Näin kivijalasta tuli vahvempi. Masan kanssa oli pientä kilpailua, kumpi löytää kauempaa räjähteen jätöksiä. Kyllä niitä kivikasoja kertyikin eri puolille mäkää. Isä-Aatu katsoi kassoja: ”Vielä niitä tarvitaan enemmän.”

Heikki, kylän traktori-mies, lupasi tarvittaessa kaivaa mökin pohjan traktoriillaan. Kaikki suvun miehet käytiin kyselemässä lapio-miehiksi talkoisiin. Isän veli tuli Tampereelta asti, Otto-serkku Jyväskylästä ja isän työkavereita Jyväskylän veturitallilta. Joitakin miehiä oli paikkakunnaltakin.

Talkoissa oli aika hui-ketta. Monttu talonpohjaa varten oli saatu valmiiksi, myös alkukaivaminen oli tehty talkoovoimin. Traktori möyri kellarin kohdalta sy-vennäkseen.

Seuraavaksi tehtiin lau-doitus sokkelille. Siinäpä isä-Aatu raapi korvallista. Tyhjältä on paha nyhjältä! Hanttilautaa oli saatu naa-pureilta jonkin verran ja se käy kyllä laudoitukseen.

Isä katseli pohjan syvyyttä kellarin kohdalta: ”Tuo se viepi laudoitukseen pirusti lauta!”

Talkooporukoille äiti-Sivi keitteli lihasoppaa lihasäilykkeistä juureksilla höystettynä. Ruokapuoli oli vielä ”korttiajan loppu-aikaa”, mistään ei saanut mitään yli korttiannosten. Pullaeltat äiti paistoi Jyväskylä kodissa.

Näin meni monet muutkin talkoot siellä uuden kodin rakennushommissa. Saunaa, jossa talkoolaiset hikisinä ja pölyisinä uudistuivat, ei ollut. Tämänkin asia järjestyi hyvin, noin 1,5 kilometrin päässä oli tuttavien kesäsauna hiekkarantoi-neen. Sinnepä porukalla. Sauna oli musta kuin riihi, mutta löyly sitäkin parempi. Uudet vastat kilvan ropsut-teli hikistä nahkaa ja puna-kat höyryävät miehet juok-sivat rivissä Leppäveden aaltoihin. Äiti oli kattanut saunakahveet isolle saunan kuistille. ”Olo on ihan au-tuas saunan jälkeen”, kuului monen suusta, vaikka takana oli rankka päivä lapio-hommissa.

Päiviä meni jokunen. Isä tuli töistä Pieksämäen suunnasta iloisen oloisena. Oli matkalla kuullut uutisen, joka auttaisi laudantarpeen. Pieksämäen suunnassa työmaaruokalana ollut pa-rakki poistetaan käytöstä ja myydään. Isä-Aatu tuumaili, että ”siitä sitä lauta irtoaisi purkamalla sokkelin tekoon ja vaikka sisäseiniin.” Niin oli kuin kuuma peruna tämä aihe, ennen kuin omistus puhelinsoittojen myötä alkoi varmistua ja siirtyi isälle.

”Siinä alkoi ropleemat, ruokalaparakin purku ja kuljetus.

Siinä alkoi ropleemat, ruokalaparakin purku ja kuljetus. Talkooporukka jälleen remmiin purk-touhuihin. Olipa mukavaa porukkaa, olivat valmiita auttamaan, vaikka joutuivat omat työnsä järkeilemään, kukin osaltaan.

Talvikki Elisenvaarasta

jatkuu...

Rajajoukkojen veteraanit kokoontuivat Immolassa

Torstaina 19.8.2010 Imat-ralla Immolassa järjestettiin Raja- ja merivartiokoulun Erikoisrajajääkärikom-panian erikoisrajajääkäri-kurssin valatilaisuus sekä sodan ajan rajajoukkojen veteraanien kokoontumi-nen. Kaakkois-Suomen rajavartioston ja Raja- ja merivartiokoulun Imatran koulutuskeskuksen järjes-tämään tapahtumakoko-naisuuteen liittyivät lisäksi keskiviikkona 18.8.2010 pidetty Raja- ja merivar-tiojoukkojen perinneyhdis-tyksen perustamiskokous ja Sodanajan rajajoukkojen perinnetoimikunnan lak-kauttamiskokous.

Perinneyhdistyksen pe-rustaminen laitettiin alulle sodanajan rajajoukkojen veteraanitapaamisessa ja perinnetyön tulevaisuusse-minaarissa Imatralla 20.–21.8.2009. Seminaarissa nähtiin tarpeellisena koota rajan killat ja muut Raja-vartiolaitoksen ja sodanajan rajajoukkojen perinteitä vaalivat yhdistykset yhden sateenvarjon alle, muun muassa veteraaniperinnön edelleen kokoamiseksi ja eteenpäin viemiseksi. Raja- ja Merivartioujoukkojen Perinneyhdistyksen perustamiskokous järjes-tettiin Imatralla Kaakkois-Suomen rajavartiostossa ja Raja- ja merivartiokoululla 18.8.2010.

Erikoisrajajääkärien koulutus alkoi Immolassa vuonna 2007. Vaativaan, 12 kuukautta kestäväan koulu-tukseen hakeudutaan vapaa-ehtoisesti valintakokeiden kautta. Torstaina 19.8.2010 valansa vannoi neljäs eri-koisrajajääkärikurssi, vah-

Ritva ja Vilho Jyrinki kuvattuna valatilaisuuden jälkeen Immolan lentokentällä.

vuodeltaan 70 varusmiestä.

Valatilaisuus järjestettiin klo 10.15 alkaen Immolan lentokentällä. Valakaavan esilukijana toimi kenraali-luutnantti evp Matti Autio ja kenttähartauden piti sotilaspastori Juhani Pellinen.

20 veteraania paikalla

Sodan ajan rajajoukkojen veteraanien kokoontumi-sia on järjestetty vuodesta 1994 alkaen ja tänä vuonna kokoontuminen on järjes-tyksessään neljästoista. Vete-raanit seurasivat erikois-rajajääkärien valatilaisuutta ja osallistuivat sen jälkeen järjestetylle valalounaalle, minkä jälkeen oli vuorossa pataljoonien kokoontumi-set. Tapahtumaan oli il-moittautunut 20 veteraania saattajineen.

Valatilaisuuden jälkeen siirryttiin ruokalaan, jossa ohjelma jatkui musiikin, lau-sunnan ja puheiden myötä. Oltermannin puheenvuoron käytti entinen rajavartiolai-toksen päällikkö, kenraali-luutnantti evp Yrjö Kärkkäi-nen. Rajavartiolaitoksen ter-vehdyksen tilaisuuteen toi Rajavartiolaitoksen päällik-kö, kenraaliluutnantti Jaako Kaukanen, joka käsitteli veteraanien, kunniakkaitten vanhusten, juhlallista tapaa-mista sekä mm. asevelvolli-suutta, rajan vartiointia sekä uuden perinneyhdistyksen perustamista; veteraanien vetovastuu päättyi ja toi-minta on nyt nuorempien vastuulla. - Samalla se on laajempaa.

Tilaisuudessa olivat myös Hyvinkäältä saapuneet Rit-va ja Vilho Jyrinki. Heidän

molempien sukujuuret ovat Hiitolassa. Vilho Jyrinki on syntynyt Hiitolan kirkonky-lässä ja Ritvan äidin kotiky-lä oli Hiitolan Kuoksjärvi. Ritvan isä kaatui talviso-dassa.

Vilho Jyrinki, yli 90–vuotias veteraani on osallistunut molempiin sotiiimme. Talvi-sodassa hän palveli JP 4:ssä ja jatkosodassa RJP 2:ssa. Keskustelussa hän luetteli monia tunnettuja taistelupaikkojen nimiä. Vilho Jy-rinki haavoittui Ihtalassa. Vuodesta 1948 alkaen Vilho Jyrinkin kotipaikka on ollut Hyvinkää, jossa hän on teh-nyt elämäntyönsä kultasep-pänä.

teksti ja kuva:
Paula Penttilä

Syysterveiset Laatokan rannalta Kurkijoelta.

Kuva: Marina Petrova

160 VUOTTA SITTEN...

Lokakuun korttiannokset

Kauppa- ja teollisuusministeriön kansanhuolto-osasto tiedottaa, että kutakin yleisostokortin omistajaa kohden jaetaan tulevan lokakuun aikana seuraavat tarvikemäärät: Sokeria 1,5 kiloa kuponkeja S73, S74 ja S75 vastaan, kupongin ostoarvo 500 gr. Margariinia tai vaihtoehtoisesti ulkolaista laardia 250 gr. Jakelukuponki K37. Tämän lisäksi on lokakuun

loppuun saakka voimassa vanhan yleisostokortin kuponki Y60, jolla 1. päivästä syyskuuta alkaen on jaettu 500 gr margariinia tai ulkolaista laardia. Korttikahvi 250 gr. Jakelukuponki U46. Annoksen hinta on 165 mk. Korttikahvin jakelu alkaa lokakuun 2. pnä ja jatkuu tulevan marraskuun viimeiseen päivään saakka. Lokakuun yleisostokortilla jaettavasta verokahvista ilmoitetaan myöhemmin. Kurkijokelainen 31/2010, 7.10.1950

Äitienpäivän kunniamerkki-esitykset vuodelle 2011

Äitienpäiväkunniamerkejä koskevat esitykset tehdään aluehallintovirastoihin. Lounais-Suomen aluehallintoviraston vuoden 2011 enimmäiskiintö on 5 kunniamerkin saajaa. Kunniamerkit luovutetaan äitienpäivänä Helsingissä juhlatilaisuudessa, jonka käytännön järjestelyt hoitaa Mannerheimin lastensuojeluliitto.

Kunniamerkin myöntämisperusteina ovat ehdokkaan ansiot lasten ja nuorten esimerkillisenä kasvattajana, perhe-elämän ja vanhemmuuden edistäjänä sekä laajemminkin yhteisvastaustilaisena toisista huolehtimisesta ja välittämisen turvaajana. Myös muita yleisempiä asioita voidaan ottaa huomioon

vanhemmuuden rinnalla.

Ehdokkaiden alaikäraja on 40 vuotta. Palkittavien äitien tulisi edustaa mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä jne., sekä myös eri vähemmistöryhmiä, kuten romaneja ja saamelaisia. Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti tämän päivän äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle.

Biologisten äitien lisäksi myös adoptioäitejä ja sijaisäitejä voidaan esittää palkittaviksi. Huomioon otetaan myös laajempi yhteiskunnallinen kasvatusvastuu; toiminta esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä,

nuoriso- ja urheilujärjestöissä, koululautakunnissa sekä vanhempainyhdistyksissä

Esitykset vuoden 2011 äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi pyydetään toimittamaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon viimeistään maanantaina 15.11.2010.

Esityksiä tehtäessä tulee käyttää siihen tarkoitettua lomaketta. Lomakkeita löytyy julkishallinnon verkkopalvelusta: www.suomi.fi/asiointi ja lomakkeet/kunniall.

Lisätietoja: neuvotteleva virkamies Sirpa Aaramo, p. 050 3012 962 ja johdon sihteeri Arja Saarenpää, p. 050 4562 450

Syksyinen karjalainen resepti

Marjamämmi

1 l vettä
3 dl ruisjauhoja
2-3 dl sokeria
6 dl survottuja puolukoita

Sekoita ruisjauhot veteen ja anna imetä lämpimässä paikassa. Lisää imettyneeseen nesteeseen puolukat ja sokeri. Laita uuniin ja paista miedossa lämmössä 2-3 tuntia. Nauti kylmän maidon tai vaniljakastikkeen kera.

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Eduskunnan iältään vanhin jäsen, joka toimii puhemiehenä kunnes varsinaiset puhemiehet on valittu.
2. Unicef
3. Kun maa menee kuun ja auringon väliin.
4. Jukka Kuoppamäen
5. Helsingin kesäolympialaisissa 1952
6. Iranin (ajatollah)
7. v. 1989
8. Hangossa (Suomen mantereen eteläisin paikka)
9. lihaksia
10. raakakumia

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA

on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajajatoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajajatoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
VT Pia Aulio
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatso.inet.fi
www.heikman.com

Lasten juhlat Karjalatalolla

Karjalatalolla (Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki) vietetään Lastenjuhlaa lauantaina 9.10. klo 14-16. Ohjelmassa on teatterirymä Kirnauksen osallistava lastennäytelmä Gudmurt ja Konna klo 14.00, jonka jälkeen on leikkejä, ongintaa sekä mehu- ja piparitarjoilu.

Teatteriesitys kertoo kilpikonnasta, joka elää autioituneessa, roskan täyttämässä maailmassa. Kilpikonna ottaa katsojat mukaansa, jotta jätemaailma saataisiin järjestyseen. Suunnitelmat kuitenkin muuttuvat, kun jätteen keskeltä löytyy ihka oikea tyttö. Tyttö ei osaa puhua, ja alkaa huima leikki yhteisen kielen löytämiseksi.

Lastenjuhlan järjestää Karjalainen Nuorisoliitto. Tapahtumaan on vapaa pääsy.

Aila Schwartz pistäytyi toimituksessa ja lahjoitti Kyllikki Villan kirjoittaman kirjan Tyttö sodassa. Omaan kirjahyllyyn niitä oli kertynyt kaksi kappaletta. Toinen oli alunperin tarkoitus antaa lahjaksi, mutta jäänyt kuitenkin antamatta. – Nyt se on tuotu tänne, täällä se on paremmassa paikassa, Aila sanoo ja ojentaa kirjan Kurkijokelaisen käyttöön. – Onhan lottien historia koko osa koko Suomen sotahistoriaa, hän tarkentaa.

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi